

Notitie flora en fauna

Spiraalrotonde Ringbaan-Noord, Weert

2010

Notitie flora en fauna Spiraalrotonde Ringbaan-Noord, Weert 2010

Status: definitief

In opdracht van:

Contactpersoon: Dhr. H. Schoeren

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz

Nederweert, 30 april 2010

Projectnummer: 10-042

Foto omslag: Zicht op plangebied

1. INLEIDING

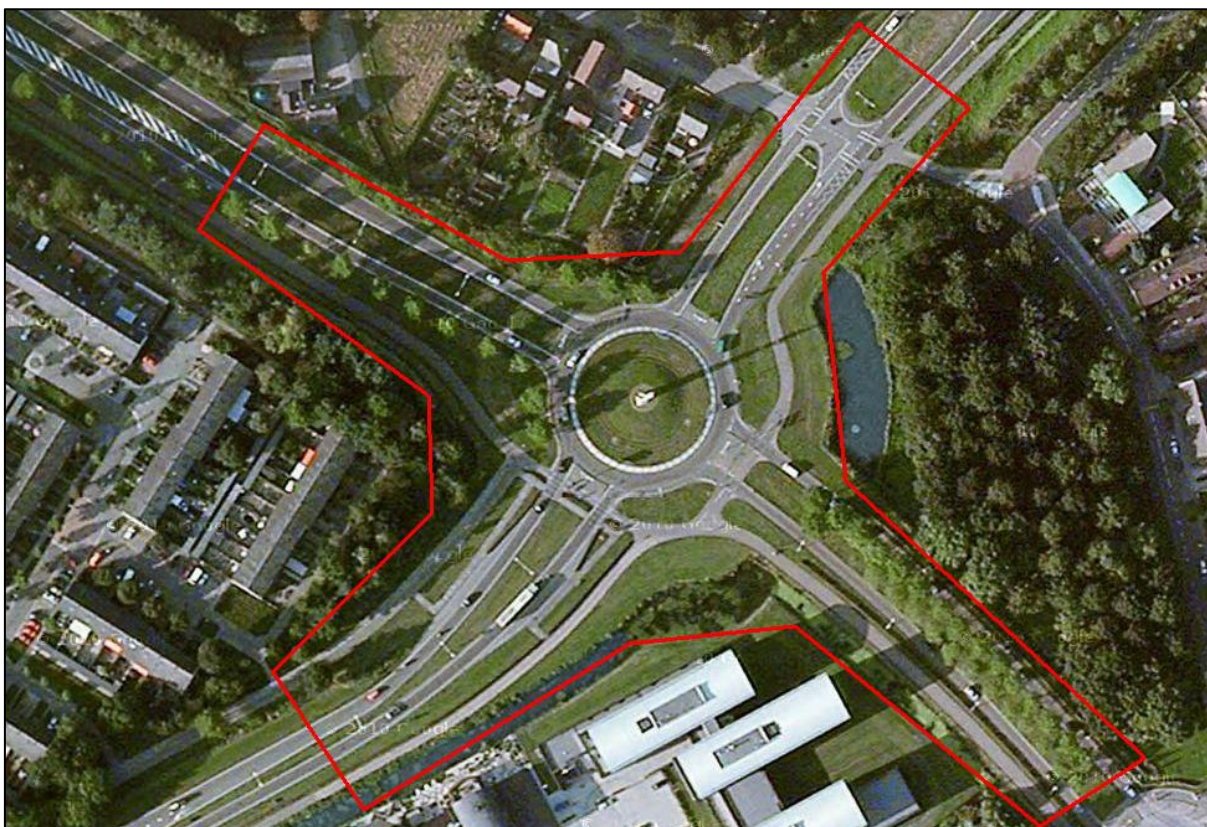
1.1 Aanleiding

De gemeente Weert is voornemens over te gaan tot het omvormen van de rotonde op de kruising Ringbaan-Noord - Eindhovenseweg, aan de noordkant van Weert. De huidige rotonde wordt omgebouwd tot een spiraalrotonde om een snellere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen. Tevens wordt een fietstunnel onder het zuidwesten van de Ringbaan-Noord aangelegd, zodat fietsers de rotonde kunnen passeren.

Gemeente Weert heeft Bureau Meervelt verzocht om na te gaan in hoeverre beschermde flora en fauna in het uit te breiden plangebied aanwezig is. Doel van deze notitie is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben voor de verdere uitvoering van de geplande ontwikkeling. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van de kern Weert, tussen de wijken Boshoven en Molenakker (zie figuur 1). Het plangebied bestaat uit verhardingen en grasland. In de bermten staan een aantal jonge platanen. Werkzaamheden buiten dit plangebied zijn niet op hun effecten beoordeeld.

Figuur 1: Ligging plangebied aan de noordkant van Weert binnen de rode lijnen (Google Earth, 2010).

Figuur 2: Impressie van het plangebied. Het plangebied bestaat uit verhardingen en grasland.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

Voor de gewenste ontwikkeling zijn verschillende werkzaamheden nodig. De belangrijkste zijn het vergroten van de bestaande rotonde, de aanleg van een fietstunnel van 55 meter lengte, de kap van een aantal bomen (Platanen) en het versmallen en voorzien van een beschoeiing van de watergang aan de zuidkant. Tevens worden tal van kleinere werkzaamheden uitgevoerd, die overwegend worden uitgevoerd of betrekking hebben op bestaande verhardingen.

1.4 Opzet van de notitie

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze notitie zullen beide aspecten beschreven worden.

In hoofdstuk 2 en 3 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt, in hoofdstuk 4 komt de ecologische relatie van het plangebied met de omgeving aan de orde. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is de Weerter- en Budelerbergen op een afstand van tenminste 2,5 kilometer. Het gebied is aangewezen voor de habitattypen Zwak gebufferde vennen, Galigaanmoeras en Hoogveenbossen en voor de soorten Kleine modderkruiper, Kamsalamander, Drijvende waterweegbree, Nachtzwaluw, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit.

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Afweging:

Het plangebied ligt op geruime afstand (tenminste 2,5 kilometer) van het Natura 2000 gebied. Gezien de aard van de ontwikkeling (verandering bestaande rotonde met geringe uitbreiding van verhardingen en aanleg fietstunnel) en de afstand tot het dichtstbijzijnde richtlijngebied is enig effect op de aangewezen soorten en typen uitgesloten.

Conclusie:

Een passende beoordeling is niet nodig; een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

Natuurbeschermingswet 1968

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat aangewezen is als Beschermd Natuurmonument door de Natuurbeschermingswet 1968. Een vergunningsaanvraag in het kader van deze wet is niet aan de orde.

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt buiten EHS en Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG). De dichtstbijzijnde aangewezen gebieden die als EHS zijn begrensd zijn de Weerter- en Budelerbergen, op een afstand van 2,5 kilometer. Het afwegingskader uit de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg (2005) is niet van toepassing.

Boswet

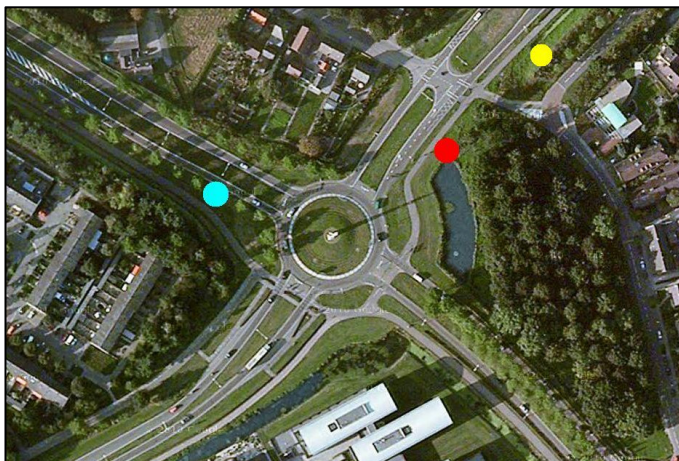
De Boswet is niet van toepassing, het gebied ligt buiten de grenzen waar de Boswet van toepassing is. Wel is het gemeentelijk kapvergunningstelsel van toepassing.

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

Aan de locatie is een veldbezoek gebracht in april 2010. Tevens zijn openbare bestaande gegevenssets met natuurdata geraadpleegd van bestaande literatuur, de site waarneming.nl en de site van de provincie Limburg.

Planten:

In de bermen van het plangebied is een groeiplaats van het Rapunzelklokje (waarneming.nl, 2009), een groeiplaats van Wilde marjolein (provinciale kartering, 2006) en een groeiplaats van Weideklokje (waarneming.nl, 2009) aangetroffen. Van deze laatste soort is in de gegevensset aangegeven dat de soort hier is ingezaaid, maar zich weet te handhaven. De locaties van deze soorten zijn weergegeven in figuur 2 (blauw: Rapunzelklokje, rood: Wilde marjolein, geel: Weideklokje).

Figuur 3: beschermde plantensoorten (zie tekst hiernaast)

Deze soorten zijn beschermd volgens de Flora- en Faunawet en worden genoemd in tabel 2 van de AMvB art 75. Voor deze soorten geldt dat werkzaamheden in het plangebied mogen worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden worden uitgevoerd om de aangetroffen soorten op duurzame wijze te behouden.

Vogels:

Mogelijk zijn de bomen in het plangebied in het voorjaar van betekenis voor enkele soorten algemeen voorkomende broedvogels. Tijdens het veldbezoek werden echter geen indicaties van broedende of territoriale vogels waargenomen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Broedende vogels zijn opgenomen in categorie 3 (zware bescherming). De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich alleen tot de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, hollen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn en slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt.

Hierop zijn uitzonderingen: nesten van een aantal soorten (waaronder Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Groene specht, Zwarte specht en Grote bonte specht) zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd. Ook nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten en van Ransuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben (Handreiking Flora- en Faunawet, DLG 2006). Het plangebied is voor deze soorten met jaarrond beschermde nesten niet geschikt om te dienen als broedhabitat. De bomen zijn te jong en er is sprake van een grote mate van verstoring in dit gebied.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. In het plangebied is geschikte broedgelegenheid aanwezig in de vorm struiken en bomen. Wanneer daadwerkelijk broeden geconstateerd wordt, dan mogen gedurende de tijd dat er gebroed wordt, geen verstorende werkzaamheden plaatsvinden. Het verdient dan ook aanbeveling mogelijk verstorende werkzaamheden (bijvoorbeeld het weghalen van de beplanting) voor aanvang van het broedseizoen uit te voeren.

Zoogdieren:

Uit de gegevens blijkt dat er in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van zoogdieren. Op basis van de bevindingen tijdens het veldbezoek in combinatie met expert judgement kan worden gesteld dat enkele algemeen voorkomende zoogdieren van het plangebied (de bermen) gebruik maken zoals woelmuizen, Mol en mogelijk ook Konijn. Voor deze soorten (allen vermeld in tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen.

Waarnemingen van vleermuizen zijn niet bekend in het plangebied. Op enige afstand van het plangebied zijn Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger bekend (Huizenga et al, 2005). Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de beplantingen in de directe omgeving van de rotonde om te jagen of als vlieg- of migratieroute. Door het kappen van (een aantal) bomen in het plangebied wordt de functionaliteit voor vleermuizen niet aangetast. In de directe omgeving blijven bosranden en opgaande structuren gehandhaafd, waardoor in voldoende mate in foerageergebied en vliegroutes wordt voorzien.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen in de Platanen in het plangebied zijn niet aanwezig. Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat alle in het plangebied aanwezige bomen jong zijn en geen holten, spleten of andere openingen hebben die geschikt zijn als vaste rust- of verblijfsplaats.

Overige:

Het open water is mogelijk van betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten vissen en amfibieën. Tijdens het veldbezoek werden geen kikkers (*Rana sp.*) waargenomen of andere amfibieën. Wel werden enkele Brasems gezien. Het voorkomen van algemeen voorkomende amfibieën (tabel 1) of Alpenwatersalamander (tabel 2) is niet geheel uit te sluiten. Wanneer bij werkzaamheden in en nabij het water de zorgplicht in acht genomen wordt (zie voetnoot pagina 6) wordt schade aan deze soort voorkomen en vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet plaats.

4. RELATIE MET DE OMGEVING

Het huidige plangebied ligt aan de rand van de kern van Weert en is vrijwel geheel omsloten door bermen, op enkele plaatsen kleine stukjes met open water, verhardingen en bebouwing. Het huidige plangebied is van zeer geringe betekenis voor flora en fauna. Door het inzaaien van de bermen met een bloemen/kruidentmengsel zijn de bermen plaatselijk wel vrij soortenrijk.

Groene elementen zijn aanwezig in de vorm van de bermen, open water en een aantal bomen. Door de kap van bomen wordt de relatie met de omgeving in geringe mate verminderd. Een effect op flora en fauna en de ecologische relatie wordt niet verwacht gezien de al geringe betekenis van het plangebied.

Het verdient aanbeveling de aanwezige bomen indien mogelijk te behouden. Indien kap noodzakelijk is verdient het aanbeveling na afronding van de werkzaamheden na te gaan of herplant van bomen mogelijk is.

5. CONCLUSIES

Ten aanzien van de gebiedsbescherming:

- Er is vanuit het planologisch beschermingskader geen belemmering om over te gaan tot een bestemmingsplanwijziging; Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en maakt geen deel uit van de EHS of POG;
- Vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde;
- De Boswet is niet van toepassing.

Ten aanzien van soortbescherming:

Het plangebied bestaat uit bermen, open water, een aantal bomen en verhardingen. De betekenis voor flora en fauna is gering.

- In de bermen van het plangebied zijn groeiplaatsen van Rapunzelklokje (2009), Wilde marjolein (2006) en Weideklokje (2009) aangetroffen. Voor deze soorten geldt dat werkzaamheden in het plangebied mogen worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden worden uitgevoerd om de aangetroffen soorten op duurzame wijze te behouden;
- Mogelijk zijn de bomen in het voorjaar van enige betekenis voor enkele algemeen voorkomende broedende vogels. Tijdens het veldbezoek werden echter geen indicaties van broedende of territoriale vogels waargenomen. Indien bewoonde nesten aanwezig zijn, mogen broedvogels niet gestoord worden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. Werkzaamheden dienen bij voorkeur buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het verdient aanbeveling potentiële broedgeleggenheid (bomen) voor aanvang van het broedseizoen te verwijderen;
- Waarnemingen van vleermuizen zijn niet bekend in het plangebied. Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de beplantingen op enige afstand van de rotonde. Het gebruik bestaat dan uit foerageergebied en mogelijk vlieg- en migratieroutes. Door het kappen van (een aantal) bomen in het plangebied wordt de functionaliteit voor vleermuizen niet aangetast. In de directe omgeving blijven bosranden en opgaande structuren gehandhaafd, waardoor in voldoende mate in foerageergebied en vliegroutes wordt voorzien;
- Vaste rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen zijn niet in het plangebied aanwezig. Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat de bomen jong zijn en geen geschikte holten, spleten of andere openingen hebben die geschikt zijn als vaste rust- of verblijfsplaats;
- Op basis van de gegevens en het veldbezoek is niet uit te sluiten dat algemeen voorkomende amfibieën (tabel 1) of Alpenwatersalamander (tabel 2) in het open water voorkomt. Wanneer bij werkzaamheden in en nabij het water dient de zorgplicht in acht genomen te worden (zie voetnoot pagina 7). Schade aan deze soort wordt dan voorkomen en er vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet plaats;

- Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk mits bovengenoemde aanbevelingen in acht worden genomen. Wel blijft de zorgplicht¹ van kracht.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Coelen van der, J.E.M., 1992. Verspreiding en ecologie van de amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg/Stichting RAVON, Maastricht/Nijmegen.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking flora en faunawet.

Dienst Landelijk Gebied, 2007. Actieplan bedreigde soorten Reconstructiegebied Noord- en Midden-Limburg. Gebiedenrapport Nederweert.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., L.S.G.M. Verheggen & R.W. Akkermans, 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.limburg.nl

www.lnv.nl

www.waarneming.nl